

UZASADNIENIE

do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Ćmielów na lata 2014-2020

na podstawie art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

1. charakter działań przewidzianych w Strategii Rozwoju Gminy Ćmielów:

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć:

Zadania wynikające z kierunków rozwojowych zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Ćmielów obejmują działania mające na celu m.in.

- poprawę estetyki przestrzeni publicznej,
- rozbudowa i modernizacja obiektów oświatowych, kulturalnych i sportowych (boiska przyszkolne, osiedlowe),
- budowa infrastruktury szerokopasmowego Internetu,
- modernizacja infrastruktury ochrony środowiska, czy redukcja zanieczyszczeń poprzez termomodernizację obiektów

Z uwagi na:

- usytuowanie, przedsięwzięć wynikających z kierunków rozwojowych i celów „strategii” poza granicami wyznaczonych obszarów chronionych i cennych przyrodniczo, na obszarach już zurbanizowanych,

- skalę ograniczającą się do punktowego, lokalnego zasięgu tj. teren gminy,

- rodzaj przedsięwzięć, które nie są zaliczane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i sporządzania raportu oddziaływania na środowisko w myśl rozporządzenia rady ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2010r. Nr 213, poz. 1397) (oprócz DW nr 755 i obwodnicy Ćmielowa w ciągu DW nr 755) nie będą negatywnie oddziaływać na środowisko naturalne, jak i zdrowie i życie mieszkańców gminy. Zamierzenia mają charakter punktowy, będą usytuowane na terenach już zurbanizowanych, bez ingerencji w obszary chronione. Ewentualne negatywne oddziaływania na środowisko mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań i będą miały zasięg lokalny, krótkotrwały i odwracalny.

Budowa obwodnicy Ćmielowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 755 oraz przebudowa drogi wojewódzkiej nr 755 nie stanowią zadań własnych gminy. Społeczeństwo oczekuje od władz wojewódzkich realizacji tych zadań, które to blokują realizację szeregu innych kierunków rozwojowych gminy. Obecnie budowa obwodnicy Ćmielowa oraz przebudowa części drogi nr 755 w m. Ćmielów jest w fazie przetargowym, po przeprowadzonych ocenach oddziaływania na środowisko.

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Strategia Rozwoju Gminy Ćmielów, to dokument określający główne kierunki i cele rozwojowe gminy. Realizacja założonych w nim celów warunkować będzie rozwój nie tylko lokalny, lecz również wpłynie na rozwój regionalny. Cele strategii wynikają ze strategicznych dokumentów kraju jak i województwa, tj. Strategia Rozwoju Kraju, czy Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, a także z Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego, w aspekcie gospodarki wodno- ściekowej, czy zmniejszeniem emisji dwutlenku węgla.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska,

Głównym celem dokumentu jest ukierunkowanie podejmowanych działań na rozwój gospodarczy i społeczny gminy, poprzez:

- rozwój infrastruktury technicznej,
- pobudzenie aktywności i przedsiębiorczości mieszkańców,
- rozwój turystyki,
- aktywizację obszarów wiejskich.

Zaproponowane cele zapewniają zachowanie równowagi przyrodniczej oraz ochronę walorów i obszarów cennych przyrodniczo. Proponowane kierunki działań w strategii zapewniają ochronę środowiska i są zgodne z wymaganiami zrównoważonego rozwoju.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska;

emisja gazów i pyłów:

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, rozbudowa infrastruktury ochrony środowiska, wymiana przestarzałych źródeł energii na odnawialne źródła wpłynie na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowo – gazowych. Z kolei rozbudowa kanalizacji sanitarnej wpłynie na zmniejszenie infiltracji zanieczyszczeń bytowych z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych w głąb ziemi i przenikanie do wód podziemnych lub powierzchniowych.

Termomodernizacja nie tylko zmniejsza straty ciepła i obniża koszty ogrzewania. Modernizacja energetyczna budynków redukuje przede wszystkim emisję CO₂ do atmosfery oraz szkodliwych związków uwolnionych w trakcie spalania paliw stałych, a zastosowanie ogniw fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych jako urządzeń wspomagających dodatkowo obniża emisję spalin do atmosfery.

wytwarzanie odpadów:

Odpady powstające na etapie realizacji jak i eksploatacji zamierzeń i przedsięwzięć, będą poddawane utylizacji i zagospodarowaniu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przewiduje się, że najwięcej odpadów będzie powstawać na etapie realizacji przedsięwzięć i kierunków rozwojowych tj. odpady pochodzące z rozbiórek, gruz budowlany, czy masy ziemne. Na etapie eksploatacji przedsięwzięć nie przewiduje się powstawania odpadów niebezpiecznych, czy przemysłowych, ponieważ zamierzenia inwestycyjne gminy nie mają charakteru działalności wytwórczej (produkcyjnej).

wprowadzanie ścieków do wód i ziemi:

Na terenie gminy funkcjonuje zbiorczy system kanalizacji sanitarnej, z ujęciem ścieków do oczyszczalni w Ostrowcu Św., która posiada znaczne rezerwy przerobowe. Ścieki bytowo – gospodarcze z terenów nie objętych siecią kanalizacyjną i nie wchodzące w skład aglomeracji Ostrowiec Św. gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i opróżniane przez wyspecjalizowane firmy posiadające stosowne zezwolenia na prowadzenie tego typu działalności, za pomocą specjalistycznych wozów asenizacyjnych do Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Ostrowcu Św., która spełnia wymagania w zakresie oczyszczenia ścieków postawione dla oczyszczalni w aglomeracji powyżej 100tys. RLM. Wszelkie zamierzenia inwestycyjne muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i nie naruszać wyznaczonych form ochrony, korytarzy ekologicznych, czy stref buforowych dla zbiorników wód podziemnych.

wykorzystanie zasobów środowiska:

Charakter działań (remonty, modernizacja czy przebudowa istniejących obiektów) wynikających z kierunków rozwojowych zawartych w strategii nie będzie powodował wykorzystywania zasobów środowiska naturalnego, ani jego znacznego przekształcania.

Planowane przedsięwzięcia własne gminy będą zlokalizowane poza obszarami cennymi przyrodniczo i chronionymi zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, w miejscach zurbanizowanych bez konieczności zmiany sposobu użytkowania. Wyjątkiem stanowi przedsięwzięcie polegające na budowie obwodnicy Ćmielowa, której przebieg wyznaczono przez tereny o intensywnej produkcji rolniczej, co związane jest z koniecznością zmiany sposobu użytkowania gruntów.

Emisja hałasu

W fazie realizacji przedsięwzięć należy się spodziewać wzrostu uciążliwości hałasu w czasie prowadzenia robót budowlanych (hałas emitowany przez sprzęt, czy maszyny i urządzenia budowlane wykorzystywane do realizacji przedsięwzięć). Wzrost ten będzie mało uciążliwy dla środowiska z uwagi na czasowy i krótkotrwały (przejściowy) charakter.

Planowane zamierzenia inwestycyjne nie będą mieć wpływu na zwiększenie emisji hałasu, wręcz odwrotnie. Modernizacja DW 755 i budowa obwodnicy w ciągu DW 755 przyczyni się do jego zmniejszenia w mieście. Przebudowa nawierzchni drogi poprawi stan nawierzchni drogi i płynność ruchu, a więc zostaną zmniejszone główne czynniki mające bezpośredni wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego i poziom wibracji pochodzących z pojazdów samochodowych, a spowodowanych złym stanem nawierzchni drogi.

W przypadku zamierzeń polegających na budowie lub przebudowie obiektów sportowych, emisja hałasu może pochodzić od użytkowników tych obiektów. Nie przewiduje się uciążliwości tego typu hałasu, z uwagi na lokalizację obiektów (tereny zurbanizowane, obecnie wykorzystywane pod potrzeby sportowe i rekreacyjne), wielkość obiektów (dostosowane do lokalnych potrzeb – boiska przyszkolne), a także na przejściowy, krótkotrwały charakter źródła emisji hałasu (obiekty będą wykorzystywane w sezonie letnim, w porze dziennej).

Również obwodnica nie będzie oddziaływać na tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową - planowany przebieg jej przez tereny rolne, a zastosowanie zieleni izolacyjnej i osłonowej złagodzi ewentualne oddziaływanie drogi na tereny rolne.

2. rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań,

Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań zamierzeń własnych gminy wynikających z kierunków rozwojowych strategii wydaje się być niewielkie. Zasięg oddziaływań obejmować będzie teren inwestycji i bezpośrednio przyległych działek. Realizacja kierunków działań będzie rozłożona w czasie 2014-2020 i przestrzeni (teren gminy). Oddziaływanie będzie mieć charakter krótkoterminowy i odwracalny. Uciążliwość może wystąpić tylko w przypadku prowadzenia robót – etap realizacji przedsięwzięć (hałas sprzętu mechanicznego, emisja pyłów itp.), a więc charakter uciążliwości będzie krótkotrwały i odwracalny.

W przypadku kierunku rozwojowego nr 1.3. Rozwój transportu i infrastruktury drogowej w zakresie:

- przebudowy drogi wojewódzkiej nr 755 nie zachodzi ryzyko wystąpienia zagrożenia dla środowiska. Modernizacja drogi ma na celu zmniejszenie obecnych zagrożeń dla ludzi i środowiska spowodowanych niewłaściwym stanem technicznym drogi. Ubytki w nawierzchni oraz nierówności poprzeczne i podłużne powodują zwiększoną emisję hałasu, wibracji, pyłu i spalin do atmosfery. Przebudowa drogi zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko, poprzez zwiększenie płynności ruchu, zmniejszenie hałasu komunikacyjnego i emisji pyłów powstających w skutek ruchu pojazdów, a pochodzących z ubytków w jezdni. Zgodnie z decyzją środowiskową wydaną na

rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 755 odcinek Ostrowiec Św. – Ćmielów, w ramach przedsięwzięcia zostaną zrealizowane zadania mające celu zmniejszenie ewentualnego oddziaływania drogi na migrację zwierząt i płazów (przepusty).

Analiza odwracalności działań w zakresie przebudowy istniejącej drogi staje się więc bezpodstawna, dodatkowo droga nie będzie podlegać likwidacji w najbliższym czasie.

- budowa obwodnicy Ćmielowa w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 755 ma za zadanie odciążenie miasta Ćmielów z ciężkiego ruchu. Planowany przebieg obwodnicy nie koliduje z żadnym z głównych korytarzy ekologicznych, z dala od obszarów cennych przyrodniczo, czy chronionych. Na planowanym przebiegu drogi nie stwierdzono również występowanie siedlisk, lub gatunków cennych przyrodniczo i chronionych. Zaprojektowanie przebiegu drogi na terenach o dużej intensyfikacji rolniczej z dala od terenów zadrzewionych i zabudowań zmniejsza ingerencję w środowisko naturalne i społeczne. W ramach przedsięwzięcia przewiduje się budowę przejść dolnych dla małych zwierząt i płazów, w celu umożliwienia migracji. Nasadzenia zieleni izolacyjno – osłonowej zwiększą ochronę przed hałasem i ewentualnym zanieczyszczeniem powietrza terenów rolnych. Planowana obwodnica, nie powinna mieć również negatywnych skutków na otaczający krajobraz, z uwagi na lokalizację na rozległych terenach rolniczych, z dala od siedlisk chronionych i naturalnych.

Można nawet stwierdzić, że przedsięwzięcie będzie miało pozytywny wpływ na środowisko naturalne, chociaż wpływ ten będzie niewielki. Rozdrobnienie działek rolnych, powstałe w wyniku realizacji inwestycji wpłynie pozytywnie z różnicowanie flory na obecnym terenie. Budowa obwodnicy drogi ma charakter nieodwracalny. Nie przewiduje się likwidacji drogi. Zasięg oddziaływania obejmować będzie tereny zajęte pod drogę, jak i najbliższe tereny przyległe w zakresie hałasu. Nie przewiduje się na etapie eksploatacji przekroczenia obowiązujących norm w zakresie spływu wód opadowych, emisji hałasu, czy zanieczyszczenia powietrza. Obecnie budowa obwodnicy Ćmielowi oraz przebudowa części drogi wojewódzkiej nr 755 jest w fazie przetargowym, a więc po przeprowadzonych nowennach oddziaływania na środowisko.

W przypadku obiektów sportowych, o których mowa w kierunku rozwojowym nr 1.2. „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej i sportowej” należy mieć na uwadze budowę i modernizację istniejących boisk przyszkolnych, osiedlowych czy wiejskich. Gruntowna modernizacja obiektów zwiększy bezpieczeństwo zarówno użytkowników, jak i osób postronnych, a sama lokalizacja obiektów nie wpłynie negatywnie na środowisko przyrodnicze, z uwagi na wykorzystanie istniejących boisk. Również rozmiar przedsięwzięć będzie miał charakter punktowy i lokalny, dostosowany do potrzeb miejscowych szkół, czy osiedli.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych,

Realizacja celów i kierunków strategii nie spowoduje wystąpienia skumulowanych lub transgranicznych oddziaływań. Punktowy i lokalny charakter przedsięwzięć wynikających z kierunków rozwojowych strategii oraz ich rodzaj powodują, że prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych praktycznie nie istnieje. Brak ingerencji w korytarze ekologiczne, siedliska naturalne, czy w ekosystemy, a także brak przekroczeń standardów jakości środowiska powoduje neutralność planowanych inwestycji na zachowanie powiązań przyrodniczych.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska;

Istnieje tylko znikome prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska. Ryzyko to może wystąpić tylko na etapie realizacji części przedsięwzięć, w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań mieszkalnych, a spowodowane będzie ruchem maszyn i pojazdów budowlanych – emisja hałasu i wibracji, czy zapylenie na skutek prac budowlanych. Oddziaływania te będą krótkotrwałe, ponieważ specyfika i zakres planowanych działań w strategii wpłyną na oszczędne wykorzystanie terenu (modernizacja i przebudowa istniejących obiektów) oraz ograniczenie uciążliwości dla terenów sąsiadujących, poprzez:

- prowadzenie robót w porze dziennej,
- właściwy dobór sprzętu,
- systematyczne sprzątanie placów budów
- właściwe postępowanie z odpadami powstałymi podczas prowadzenia robót.

Brak inwestycji o charakterze wytwórczym (produkcyjnym) i negatywnie oddziałujących na środowisko, likwidują ryzyko wystąpienia awarii

3) cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu,

Charakter odtworzeniowy planowanych działań nie wpłynie negatywnie zarówno na obiekty i zabudowy objęte ochroną konserwatorską, wręcz przeciwnie. Modernizacja DW nr 755 spowolni proces dewastacji zabytkowego układu zabudowy w Ćmielowie objętych ochroną konserwatorską, poprzez zmniejszenie wibracji wywołanych przez ruch pojazdów mechanicznych. Planowana lokalizacja przedsięwzięć z dala od obszarów o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających właściwości kulturowe. Również nie przewiduje się przekraczania standardów jakości środowiska na skutek realizacji kierunków rozwojowych strategii.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Na terenie gminy Ćmielów występują następujące formy ochrony przyrody:

- część rezerwatu przyrody „Krzemionki Opatowskie”
- część Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Dolina Kamiennej” PLH 260019,
- Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Zbocze Doliny Rzeki Kamiennej
- Pomnik przyrody – Robinia akacjowa (nr rej.474)

Ponadto w pobliżu gminy Ćmielów zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) –obszar Natura 2000 „Krzemionki Opatowskie PLH260024
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej
- Rezerwat przyrody „Lisiny Bodzechowskie”
- Rezerwat przyrody „Ulów”
- Rezerwat przyrody „Modrzewie”
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) – obszar Natura 2000 „Wzgórza Kunowskie PLH 260039

Przedsięwzięcia wynikające z kierunków rozwojowych zawartych w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Ćmielów na lata 2014-2020 nie wpłyną negatywnie na zachowanie powiązań przyrodniczych, w tym na spójność sieci Natura 2000. Nie planuje się realizacji przez gminę

zadań zaliczanych do inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, również planowane zadania nie wkraczają na w/w obszary objęte ochroną lub będą na nie oddziaływać niekorzystnie.

Obowiązki nakładane na inwestorów w zakresie przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć współfinansowanych ze środków unijnych wymusza przeprowadzanie w formie opinii lub zajęcia stanowisk przez właściwe organy ochrony środowiska i inspekcji sanitarnej, wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zapewniając realizację przedsięwzięć, które nie naruszają stanu środowiska. Ponadto w czasie realizacji planowanych przedsięwzięć, w przypadku stwierdzenia ewentualnych miejsc gniazdowania ptaków lub miejsc lęgowych, zostaną one odpowiednio zabezpieczone lub przeniesione po uzgodnieniu z właściwym organem, lub naniesione zostaną zmiany w projektach w celu ominięcia siedlisk czy lęgówisk. Również w przypadku stwierdzenia obecności stanowisk roślin chronionych, inwestor zobowiązany będzie do uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów niszczenia siedlisk gatunków lub okazów gatunków, wydawanych w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.)

Podsumowanie:

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Ćmielów na lata 2014-2020 nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (oprócz DW nr 755 i obwodnicy Ćmielowa w ciągu DW nr 755, które są na etapie przetargowym), a realizacja kierunków rozwojowych nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.